GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata na zwyczaynym papierze złp. 12, na francuzkim złp. 15.

N^ER^ 37.

Pojedynczy numer na zwyczaynym papierze gr. 10.

CZWARTEK DNIA 12 SIERPNIA 1830 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina		Barometr na 0° r.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
		27 3, 897	+1[illegible]. 8	97	wschodni słaby	chmury	
11.	12	,, 3, 466	+21. 2	79	Połn: ws słaby	pochmurno	o g. 1 deszcz.
	3	,, 3, 479	+18. 6	84	wschodni słaby	,, ,,	
	9	,, 3, 944	12. 8	95	zacho n. słaby	,, ,,	

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

PARYŻ *d. 29 lipca.* — (*) Odezwa jenerała Lafayette, dowodzącego naczelnie gwardyami narodowemi.

"Kochani współobywatele i waleczni towarzysze oręża!

Ufność paryzkiego ludu powołała mnie znowu tak jak w roku 1789 ażebym stanął na wszém czele. Z ochotą dopełniam tego obowiązku; cnota wasza jest rękoymią mego urzędowania. Znane są całemu światu uczucia moje. Zachowanie się paryżan w tey ostateczney trudnego doświadczenia chwili, obudza we mnie słuszną dumę, że jestem na ich czele. Niepodległość zwyciężýć musi, albo wszyscy zginiemy.

(Podpisano) *Lafayette.*

"Kompanie gwardyi narodowey, mają ciągle bydź urządzane. Z każdey legii ma bydź wysłany oficer na ratusz dla odebrania rozkazów naczelnie dowodzącego. — Rozmaite zbroyne korpusy odbierać będą rozkazy z główney kwatery, lub tez tam je odnieść. "Porządek wymaga wydania wyraźnego rozkazu aby nikt nie wystrzelał broni, jak tylko przeciw napaści uderzających na niepodległość i spokoyność publiczną."

KOMMISSYA PARYZKA

Rozkazuiemy co następuje: Muzeum, biblioteka, ogród botaniczny i wszystkie publiczne instytuta mają bydź pod straż obywatelską oddane. Ninieysze rozporządzenie ma bydź natychmiast drukiem ogłoszone i na wszystkich publicznych mieyscach poprzylepiane. — Działo się na ratuszu d. 29 lipca 1830 (podpisano) *Mauguin, hr. Lobau, Chardel, Audry de Puyrevault deputowani.*

JENERALNA DYREKCYA POCZT DO WSZYSTKICH PREFEKTOW DEPARTAMENTÓW

Paryż d. 29 lipca r. b.

Sprawa konstytucyi zwyciężyła.— Z jutrzeyszych dzienników dowiecie się Panowie o szczegołach tego wielkiego i pamiętnego zdarzenia. Tymczasem raczcie załączonego tu Mon tora do publiczney podać wiadomości. — (pod.) Deputowany i tymczasowy jeneralny dyrektor poczt *Chardel.*

Dzisieyszego wieczora, wszyscy mieszkańcy Paryża oświecili swe okna, dla zastąpienia rewerberów potłuczonych od ludu; ulice wystawują tey chwili nayświetnieyszą illuminacyą; — był to oraz skuteczny środek przywrócenia porządku.

(*) *Wszystkie powyższe wiadomości o wypadkach we Francyi, postanowiliśmy z gazety pruskiey stanu i innych dziennikow zagranicznych koleją następstwa w dalszym ciągu dotychczas wiadomych, czytelnikom udzielać.*

Dnia 30 lipca. — Wyjąwszy dwa pułki które się tymczasowemu rządowi poddały, ani jeden żołnierz z woyska liniowego nieznayduje się już w Paryżu. Siła zbroyna składa się z samey gwardyi narodowey, pod rozkazami jenerała Lafayette; trzyma osadzony Louvre i Tuilleries, utrzymuie porządek i spokoyność publiczną. — P. Bavonx deputowany siódmego okręgu paryzkiego, jest prefektem policyi.

Dnia 31 lipca. — Rząd tymczasowy ustanowił ministerstwo składające się z następujących członków: Ministerem oświecenia P. Guizot, — ministrem morskim vice-admirał Truguet,— woyny jenerał Gérard, — spraw zagranicznych hr. Sebastiani, — finansów baron Louis, — wielkim strażnikiem pieczęci P. Dupin starszy, — ministrem spraw wewnętrznych, xiążę Broglie. — P. Alexander Labord mianowany jest prefektem Sekwany.

Rząd tymczasowy wydał następnie odezwę do narodu francuzkiego, w którey donosząc o upadku teraźnieyszego ministerstwa, dążącego do obalenia konstucyi; celem utrzymania porządku, postanowił: 1) Ażeby wszyscy deputowani będący obecnie w Paryżu, natychmiast zebrali się w ratuszu, jako środkowym punkcie organizacyi, dla naradzenia się względem bezpieczeństwa kraju. 2) Prezydenci Paryża mają się natychmiast udać do swoich okręgów i oczekiwać tam rozkazów jakie im ku bezpieczeństwu i spokoyności publiczney udzielone zostaną. 3) Każdy prezydent delegować będzie jednego ze swych adjunktów na ratusz, dla złożenia tam kommissyi, naradzać się mającey nad dobrem miasta. 4) Członkowie kollegiów obiorczych paryzkich mają się zgromadzić w swych okręgach, dla składania tam rady nieustającey. 5) Deputowani paryzcy w imieniu swych obowiązków, wezwani są wyłącznie, ażeby się udali na główny ratusz. 6) Wszyscy urzędnicy prefekturalni wezwani są, udać się na swoje stanowiska, dla odbierania rozkazów rządu. 7) Legiony gwardyi narodowey mają się zbierać w swoich cyrkułach, i środkami ustawą przepisanemi, strzedz bezpieczeństwa osób i majątków. — Z polecenia rządu tymczasowego. (podp.) J. *Baird* i t. d.

GWARDYA NARODOWA PARYZKA.

"Gwardya narodowa paryzka zostaje przywrócona. Pułkownicy i officerowie wezwani są, do niezwłocznego urządzenia jey służby; podofficerowie i gwardziści mają na pierwszy znak bydź w pogotowiu do stawienia się na swych mieyscach. Tymczasowo zaś zapisać się mają w kontrolach swoich dawnych kompanii. Pułkownicy a w nieobecności tych, dowodzcy batalionów, zgromadzą się na ratusz główny, celem narady tyczącey się dobra służby i t. d. — Działo się w ratuszu d. 29 lipca 1830. (podp.) *Lafayette.* Za zgodność z oryginałem (podp.) Pułkownik naczelnik sztabu *Zimmer.*

KOMMISSYA MIEYSKA.

Do mieszkańców Paryża.

"Wzywa dobrych obywateli miasta, ażeby sklepy swoje i mieszkania pootwierali, i do swych zwyczaynych zatrudnień powrócili; niemniey poleca im, aby mieszkania swe od ulicy dopóty oświecali, dopoki rewerbery nie będą przywrócone. Srodek ten uznają zapewne sami za przyzwoity i zgodny z bezpieczeństwem publiczném. (Podp.) *Schonen* deputowany.

Kommissya ta wydała poprzednio pełną uniesienia odezwę, donosząc o obaleniu ministerstwa, o wzięciu szturmem Tuilleriów bez popełnienia jednak rabunku, — o obsadzeniu przez siłę zbroyną Louvru, domów municypalnych, i koszar; wywieszeniu chorągwi narodowey i t. d.

Taż kommissya wezwała dawnych officerów od woyska, aby się natychmiast udali do swoich władz municypalnych, dla odebrania rozkazów.

ROZKAZ DZIENNY.

"Wydany zakaz udawania się za rogatki paryzkie bez pozwolenia, chwilowo za nieodzowny uznany, odwołanym zostaje. Wolność zupełna przyjazdu, odjazdu jest przywrócona. Dowodzcy legionów czuwać będą nad dopełnieniem tego rozkazu. — Działo się w ratuszu miasta Paryża d. 30 lipca 1830. (podp.) *Lafayette.*

ODEZWA DO WOYSKA FRANCUZKIEGO.

"Żołnierze! Wzywamy wszystkie woyska gwardyi królewskiey i liniowe, ażeby się w przeciągu 48 godzin do tymczasowego obozu pod Vaugiard zgromadziły. Zaręczamy słowem honoru, że im się nic złego niestanie; że każdy żołnierz jako przyjaciel i rodak uważany, w dalszem oczekiwaniu rozkazów przyzwoicie we wszystko opatrzonym zostanie. — W zastępstwie jenerała Gérard, drugi naczelnie dowodzący. (Podp.) *Pajol.*

W całym Paryżu zbierane są składki na wsparcie wdów i sierot mieszkańców i żołnierzy, poległych lub ranionych podczas zaburzenia.

Izba deputowanych.

" Zgromadzenie obecnych deputowanych w stolicy, uznało za naygwałtownieyszą potrzebę: upraszać Jego Królewiczowską Mość Xięcia Orleans, ażeby przybył do stolicy, celem objęcia urzędu Wielkorządzcy królestwa, wynurzając mu oraz życzenie, iżby kolory narodowe zachować raczył.,,

"Toż zgromadzenie uznało nadto za potrzebę, na naybliższem posiedzeniu izby zatrudnić się nadewszystko, zabezpieczeniem krajowi zupełnego wykonywania ustawy, i t. d. — Działo się w Paryżu dnia 30 lipca 1830. *(Tu następują podpisy.)*

Dziennik *Posłaniec Izb* w gazecie pruskiey Stanu przytoczony, zawiera jeszcze następujące szczegóły, o powyższém deputowanych posiedzeniu. Nayprzód jenerał Gérard oznaymił zgromadzonym, że Delfin w tymże dniu 30 lipca z rana pod St. Cloud, czynił obroty z korpusem woyska 10,000 ludzi wynoszącym, zachęcając go nadaremnie do uderzenia na Paryż. Następnie par Francyi hr. Sussy udzielił deputowanym trzy rozporządzenia królewskie datowane w St. Cloud d. 29 b. m. odwołujące poprzednicze wyroki z d. 25 b.m. tudzież czwarty wyrok, którym mianuje xięcia Mortemart prezydującym w radzie ministrów, a ministrami PP. Gerarda, Kazim: Perier, xięcia Broglie i starszego Dupin. — Taż izba mianować miała z pięciu członków kommissyą, dla wniyścia w stosunki z izbą parów, jako też deputacyą z 12 członków, do xięcia Orleans w wiadomem już poselstwie wyprawić się mającą. Jeden z członków wniósł, ażeby w mieysce dotychczasowey białey kokardy, dawna francuzka barwa przywróconą została, co jednomyślnie uchwalono.

Kanclerz Francyi margr: Pastoret wielki referendarz P. Semonville, i par Francyi hr. Agout udali się wczoray na ratusz z oznaymieniem, że J. K. Mość zostający ciągle w St. Cloud, mianował xięcia Mortemart prezesem rady ministrów i gotów jest mianować ministerstwo wedle wyboru tymczasowego rządu. — Jaka na to nastąpiła odpowiedź, dotychczas jeszcze niewiadomo.

Wszystkie sklepy są już pootwierane, rynki miasta jak zwykle napełnione żywnością. Podług zrobionego obrachunku stolica posiada ilość mąki wystarczającą na sześć tygodni; wydano rozkaz zabezpieczający żywność dla woyska i t. d.

Dziennik sporów z d. 29 wieczór donosi co następuje: "Deputacya złożona z jenerała Gerard, hr. Lobau. PP. Lafitte, Kazimierza Perier, Mauguina, udała się wczoray wśród ognia z ręczney broni, do marszałka xcia Raguzy mianowanego przez króla dowódcą naczelnym miasta Paryża. P. Lafitte przedstawił marszałkowi opłakane położenie stolicy, zwracał uwagę jego na rozlew krwi płynącey na wszystkich punktach, na ciągły ogień z ręczney broni, jakby w mieście szturmem przez nieprzyjaciela zdobywaném, czyniąc go w imieniu zgromadzonych deputowanych Francyi odpowiedzialnym za smutne skutki jakie ztąd wyniknąć mogą. Gdy marszałek zapytał go jakie deputowani chcą mu podać warunki? odpowiedział: " Nieprzywłaszczając sobie żadnego stanowczego wpływu, rozumiemy: że trzy następujące warunki wszystko przywrócić mogą do porządku: " *Odwołanie wyroków z d. 25 lipca;*— "*Oddalenie ministrów* — i *zwołanie izb na dzień 3 sierpnia.*,, Marszałek odpowiedział na to, iż może bydź, że jako obywatel niepotępia opinii deputowanych, owszem dzieli ją z niemi; lecz jako żołnierz, ma udzielone sobie rozkazy i takowych dopełnia; obowięzuje się jednak, warunki te w półgodziny przesłać królowi.

Po upłynionym kwadransie, powrócił marszałek z bardzo zmienioną twarzą, oznaymując deputowanym, że xiążę Polignac oświadczył mu, iż podobne warunki do żadnego pojednania nie doprowadzą. Na te słowa rzekł Lafitte: " *A więc chcą woyny domowey?* Po czém marszałek ukłonił się, — i deputowani odeszli.

Wyżey rzeczona kommissya, mieyska ma sobie przydanych za członków, jenerałów: Lafayetta jako dowódcę gwardyi narodowey, i jenerała Gerarda jako dowódcę tuteyszey dywizyi woyska liniowego. — Izba deputowanych zebrać się ma w d. 3 sierpnia. — Obecni w Paryżu parowie Francyi, zgromadzili się dziś, dla naradzenia: co mają czynić w teraźnieyszych okolicznościach. — Patrole gwardyi narodowey dzień i noc przeciągają po mieście.

Dziennik handlowy ogłosił (31 lipca) o godzinie 1wszey z południa następującą odezwę xcia Orleans do mieszkańców stolicy:

" Mieszkańcy Paryża! Zgromadzeni obecni w Paryżu deputowani Francyi, oznaymili mi życzenie swoie, abym ziechał do stolicy i objął urząd wielkorządcy królestwa. Nie wahałem się dzielić waszych niebezpieczeństw, i sta-

nąć w pośród bohaterskiey waszey ludności, dla natężenia wszystkich sił moich, ku zachowaniu was od smutnych skutków woyny domowey i bezprawa. — Za przybyciem do miasta, przywdziałem z dumą zaszczytną barwę narodową, którąście przywrócili, i którą sam długo nosiłem. — Izby zgromadzą się w krótce, i obmyślą sposoby do zapewnienia władzy ustawom, i utrzymania praw narodu. Ustawa konstytucyjna będzię odtąd przewodniczyć działaniom rządu.

(pod.) *Ludwik Filip xiążę Orleanu*

Dziennik Konstytucyonista zawiera następującą odezwe jenerała Lafayette:

Municypalność paryzka do woyska francuzkiego.

Waleczni żołnierze! Mieszkańcy Paryża nie czynią was odpowiedzialnemi za rozkazy, które wam wydano. Przybywaycie do nas; przyimiemy was jako braci. Przybywaycie pod rozkazy jednego z walecznych jenerałów, którzy w wielu sprawach oyczyzny krew swoię przelali, to jest: jenerała Gerarda. — Sprawa woyska niemogła dłu o bydź od sprawy narodu oddzielona; sława jego nie jestże naydroższą naszą spuścizną? Woysko niezapomni nigdy, że obrona naszey niepodległości i swobód głównym jego powinna bydź obowiązkiem. Bądźmy więc przyjaciołmi, ponieważ nasz interes i nasze prawa są jedne. — Jenerał Lafayette oświadcza w imieniu wszystkich mieszkańców Paryża: że nigdy niepałali niechęcią lub nienawiścią przeciw woysku francuzkiemu; że są gotowi pobratać się z temi wszystkimi, którzy pośpieszą ku obronie oyczyzny, i że niecierpliwie oczekują chwili, w którey cywilni i woyskowi pod jednem godłem połączeni, jednakowemi uczuciami ożywieni, ustalą n koniec szczęście pełen chwały los piękney naszey oyczyzny. Niech żyje Francya! (pod.) *Jenerał Lafayette.*

Król z rodziną swoią przeszłey ieszcze nocy wyjechał z St. Cloud. Około 5000 woyska pod rozkazami marszałka Marmont i jenerała Bordesoulle udało się drogą ku Senlis. Półk 12ty przystąpił do patryotów; dowódcą jego jest adjutant jenerała Gerarda. Mieszkańcy Wersal wzięli się do broni; osada zaś tameczna zachowuie się spokoynie w swych koszarach. — Gwardya narodowa rueńska, do którey przyłączyło się wiele młodzieży z Hawru i Elbeuf, znayduie się w drodze do stolicy, i prowadzi z sobą dobrze uzbroiony korpus jazdy. — Wielki jałmużnik kardynał de Croi, zniewolony został do opuszczenia Rouen. — W Hawrze urządzona jest przed wszystkiem gwardya narodowa. — Z Caen donoszą pod d. 28 lipca: że tam i w wielu miastach Normandyi lud powstał przeciw wyrokom z d. 25 lipca. — W Reims władza królewska ustąpić także musiała mieyskiey. W Troyes i Chatres d. 29 lękano się o spokoyność publiczną. — Listy z Orleanu donoszą, że półk szwaycarski opuścił d. 29 to miasto i udał się do stolicy. — Półkownik B r n Lovenant mianowany został przez jenerała Lafayette, dowódcą Luwru i Tuileriów. — W kassie prefektury Sekwany znaleziono przeszło 500,000 fr. Podobnąż summę P. Lafitte dostawił kommissyi mieyskiey, dla zastąpienia pierwszych potrzeb. — Lubo P. Lafitte, równie jak hr. Labord są ranni, znaydowali się jednak na wczorayszém posiedzeniu izby deputowanych. P. Mangin (prefekt policyi) opuścił d. 29 Paryż. — P. Chateaubriand udał się wczoray de izby parów, któremu towarzyszyły okrzyki ludu. — Hr. Molé, który razem z nim wszedł tamże, był równie pozdrowiony.

DONIESIENIA.

W dniu 13 sierpnia 1830 r. o godzinie 10 ranney w Krakowie przy ulicy Szczepańskiey, pod L. 374 w drodze exekucyi sądowey odbędzie się publiczna licytacya na wydzierżawienie przychodów z izby dólney wraz alkierzem i piwnicą na rok jeden, to jest: od 1go września 1830 r. do podobnegoż dnia i miesiąca w roku 1831; — chęć licytowania mających zaopatrzonych vadium Zp. 60 podpisany na czas i mieysce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 11 sierpnia 1830 r. Ignacy *Kopyciński* kom sąd.

Niżey podpisany komornik zawiadomia szanowną publiczność, iż różne ruchomości, jako to. obrazy, zwierciadło, skrzynka, i różne sprzęty domowe, tudzież ubiór miękki, mianowicie płaszcz, kożuch, kapoty, w drodze exekucyi sądowey zatradowano, dnia 13 sierpnia r. b. o godz: 10 z rana w domu pod Nrem 75 przy ulicy gołębiey w Krakowie, przez publiczną licytacyą sprzedane będą; — ktoby sobie życzył takowe licytować, zaopatrzony w gotowe pieniądze, zechcą się stawić w mieyscu i na terminie.

W Krakowie dnia 4 sierpnia 1830 r. Woyciech *Dziarkowki* kom: sąd.